

8

Daxmeh geq lo, bingh lo, ndangdaej ngoenz vaih gvaq ngoenz, daengz seizdoeng couh baenz yiengh yaek gvaqseiq lo. Bohnax seiq hawj vunz daeuj saengq, naeuz couh dwg geij ngoenz neix lo, heuh dou dauq ranz loq vaiq. Dou cungj comz youq henzndang de, caj aen daeng neix yungh youz liux bae. Cejngeih umj bouxlgw lij gwn noemz dwk, gijmaz cungj guh mbouj ndaej, cejdaih、cejsam、gou、nuengxhaj doxvuenh souj haemh. Daxmeh lengqseiz cingsingj, lengqseiz ngoengqloengz. Mboujlwnh dwg cingsingj lijdwg ngoengqloengz, vah de cungj mbouj daengx, yaep ndeu heuh geij dah lan de, yaep ndeu heuh coh iq dou, caj dou haeuj gyawj de youh ngoengqloengz dwk bouxlawz cungj mbouj roxnaj. Caj daihgya sanq okdaej, de youh hainduj heuh moq lo, lengqseiz heuh dou vuenh buh moq haiz moq hawj de, naeuz dwg sikhaek bae lo, dou ra gak cungj leixyouz yaeuh de, vanzlij aeu gij buhvaq moq bwh dwk haenx vaex hwnj dem. Lengqseiz de youh heuh dou aeu ngaenz ganj loh hawj de, dou mbaqmbingh oet seiq haj maenz haeuj ndaw fwngz de bae, de youh naeuz boux daiq loh caz de menh lai mbouj ei caj de, liux le doiq ngaenz hawj dou, youh ienq youh gvaik dem. De gauj bae gauj dauq, dou deng de gauj bae gauj dauq, bouxboux baeg mbouj baenz yiengh. Youq doiqnaj de lumjnaeuz caen miz aen giuz ndeu caj de byaij gvaq byaij hwnj loh doeng coh lajyaem, hawj de caeuq biengzvunz doxbiek. Miz haemh ndeu, daxmeh youh dwg yienghneix gauj bae gauj dauq, vanzlij lumj caen gvaq gaenj gvaq geij ngoenz gonq dem. Cejdaih mbaqmbaq mbinghmbingh buet bae rag cejfou ngeih daeuj, de lijdwg yiengh laeujfiz caengz singj nei daeuj daengz henzndang daxmeh, got de maenhmaenh dwk dingq de gangj gijmaz. Boux vunz laeujfiz ndeu baenzlawz rox mbaeu naek, de got dwk daxmeh caeuheiq mbouj ndaej. Bohnax seiq ndaq cejfou ngeih hawj de cuengq fwngz, bonjfaenh naengh youq raeblaeng daxmeh, umj daxmeh dwk, caemdingh ngeng rwz dingq, sing ww baenzroix okdaej. Daj gij dungcoz caeuq vah gyoengqde, gak cungj daxmeh gvaqsim caeuq sij mbouj ndaej lumj cej gaeumaenz nei, baenz gienh baenz gienh lumj lwgmaenz nei daj ndaw sim cej okdaej. Yiengh daxmeh hawj dou sim’ in dwk caen rox doek raemxda. Geij ngoenz seizgan ma, bohnax seiq doiq cejfou ngeih naj caepcatcat, moix baez ndaq gvaq yaq, cejfou ngeih cungj dwg yungh “gou ngaih lwi” daeuj dap, yiengh lausebseb, miz di ndei riu ndeu youh miz di hojlien z ndeu. Gyamlaeng nyaengz miz baenz roix gag gangj gag naeuz dem, dou cungj mbouj rox de gangj gijmaz. Mboen geij coenz, de couh gutgungq youq gok ndeu, caj yamq

8

母亲老了,病了,身体一天不如一天,入冬之后就是一副奄奄一息的样子。四舅派人传话来,说就这几天的事了,叫我们赶快回家。我们都聚拢在她的身边,等待这盏油灯枯尽。二姐抱着嗷嗷待哺的孩子,什么也做不了。大姐、三姐、我、老五轮流守夜,母亲时而清醒,时而糊涂。不论是清醒还是糊涂,她的圣旨一道一道的,一会叫唤她几个孙女,一会叫唤我们的小名,等我们接近她又迷糊得谁都不认识。等大家刚刚散开,她又开始叫唤,有时叫我们给她换上新鞋新衣,说是要马上赶路,我们以各种理由搪塞她,甚至收藏起备用的新衣物。有时又叫我们给她赶路的盘缠,我们慌忙把钱三块五块地塞在她手里,她又说带路的人嫌她动作太慢弃她而去,然后将钱退给我们,还带有埋怨和责怪。她反反复复地折腾,我们反反复复地被她折腾,筋疲力尽。在她的眼前似乎真的有一座奈何桥等待她穿过走上黄泉路,作别她阳界的一切。一天夜里,母亲又是一番这样的折腾,甚至比之前的几天还逼真和急切。大姐慌慌张张地跑去拉来二姐夫,他还是一副醉酒未醒的样子来到母亲身旁,紧紧地搂着她听她说些什么。一个醉汉搂人哪里会有轻重,搂得母亲上气不接下气的。四舅呵退二姐夫,自己坐在母亲身后,环抱着母亲,平静地侧耳倾听,诺诺连声。从他们相互的一言一语,母亲的各种牵挂和不舍像扯红薯藤一样,一件件像红薯似的从心窝里扯出来。母亲的样子让人心疼得直掉眼泪。几天的时间里,四舅对二姐夫横眉冷对,每一声呵斥之后,二姐夫都以“我容易吗”回应,但诺诺的样子,有些可笑又有些可怜。后面还有一溜长的自言自语,我们都不知道他在说些什么。嚶嚶几句,他就蜷缩在一个角落,等待观望事情的下一步是什么。

母亲还是走了,她带着什么走的呢?她带着什么去见早已经在阴曹地府的父亲呢?她流着眼泪,以凄苦的样子离开人世。人人说一个女婿半个儿,这半个儿子在老人最后的时间里让大家看到的尽是失望。三姐最为恼火,她是忍不住的,但二姐夫说:“我是不好,但好的他怎就不来咱家上门呢?”顶得三姐伤怀很久。

9

其实我们都老得挺快,年轻时候的故事好像就在昨天。三姐自母亲去世以后就很少再回二姐家。二姐夫酒精过量,在母亲去世后的几年就走了,三姐夫是一名老师,积劳成疾也走在三姐之前。二姐三姐各自生活很多年,很少来往,她们一个在山这面,一个在山那头,老了大家在各家的晒台上往山上看一眼,知道彼处何人就完了,哪里还有力气翻山去到家里。大人疏离,小孩就更不用说了。大姐远嫁,没有谁对她回不回来抱过什么希望,由她。母亲去世之后的头几年她还勤回来,后来间隔拉得越来越长,回想上一次的见面好像也是久远的事情了。儿子结婚后,我就随着儿子进城,像保姆似地照顾他们的生活,一日三餐,时间在飞跑,我好像也失去了时间和精力去走走我那些姐妹。老五成了老姑娘,高不成低不就,一人吃饱全家不饿,看来是要孤独终老。只有她像幽灵似的上半年去到大姐家,下半年回到二姐处,冷不丁地在某个时候下乡赶集遇见三姐,最后跑到我家里来小住几天。我们都像蒲公英妈妈的孩子散落在大地的不同角落,老五游走就游走吧,通过她,我们还能听到彼此的消息和八卦,这些比电话来得真实和动人,我常常听着听着就流出了眼泪。我没有告诉她,那个过去被三姐退亲的富家公子现在和我住在一个小区了,是个爱开玩笑的乐观老头,常常笑我说:“你们的三姐呀,人清高得都没有拿正眼看我一眼。”我也没有告诉老五,大峰哥现在也在我住的小区里,每天清早都晨练,揣着一个录音机,放着“只要你过得比我好……过得比我好……”跑步过楼底。像老五这样流窜的人也许有一天会遇到他们,并把这些八卦带给我的其他姐妹。也许事情的真相到我这里就这样成了秘密,我想把它们带入土里。

谁知道呢? (原载《广西文学》)

laeng baenzlawz yiengh.

Daxmeh lij dwg bae lo, de daiq gijmaz bae ni? De daiq gijmaz bae raen daxboh senqsi couh youq lajyaem haenx ni? De lae raemxda, aeu gij yiengh siliengz haemzhoj lizhai biengzvunz. Vunzvunz cungj gangj boux lwggwiz ndeu byongh boux lwg, boux lwg byongh neix youq ndaw ndwenngoengz gatsat vunzgeq hawj daihgya saetmuengh liuxliux. Cejsam ceiq hozgaek, de goj nyaenx mbouj ndaej, hoeng cejfou ngeih naeuz: “Gou mbouj ndei, hoeng boux ndei haenx de vihmaz mbouj daeuj ranz raeuz hwnjdou ni?” Euq gangj hawj cejsam siengsim haujlai nanz.

9

Gizsaed dou cungj geq ndaej haemq vaiq, gij goj mwh lij oi q lumjnaeuz couh youq ngoenzlwenz. Cejsam daj daxmeh bae yaq couh loq noix bae ranz cejngeih lo. Cejfou ngeih laeuj gwn gvaqgyaeuj, daxmeh ngamq bae ndaej geij bi de goj bae lo; cejfou sam dwg boux lauxsae ndeu, guh hoj lai, doeklaeng baenzbingh, goj bae gonq cejsam lo. Cejngeih cejsam gag gvaq ndwenngoengz gaeuq haujlai bi, gig noix baedauq, gyoengqde boux ndeu youq mbiengj bya neix, boux ndeu youq mbiengj bya haenx, geq yaq song boux de gag naengh youq rog canz ranz bonjfaenh, yawj coh baih doiqfueng da ndeu, rox gizhaenx dwg bouxlawz couh sat lo, gizlawz nyaengz miz rengz benz bya bae daengz ndaw ranz. Vunzgeq mbouj dox baedauq, lwgnyez couh engq mbouj yungh gangj lo. Cejdaih haq bae gyae, de ma mbouj ma bouxlawz goj mbouj doiq neix miz maqmuengh, caih de. Daxmeh ngamq bae geij bi haenx de lij daeuj ndaej loq lai, doeklaeng gek ndaej yied youq yied nanz, dauqngeix baezgonq doxraen lumjnaeuz goj dwg saeh gig nanz gaxgonq lo. Daeglgw baenzranz yaq, gou couh gyam de haeuj singz, lumj bouxhoiq nei ciuqgoq gyoengqde, ngoenz sam donq. Seizgan ni bae, gou lumjnaeuz goj mbouj miz seizgan caeuq rengz bae yawjyawj gyoengq cej gou lo. Nuengxhaj baenz lwgsau geq, boux ndei yawj mbouj hwnj de, boux mbouj ndei de yawj mbouj hwnj, boux ndeu gwn imq daengx ranz mbouj iek, yawj daeuj dwg aeu gag boux dog geq bae. Dan miz de lumj duzfangz nei byongh bi gonq bae ranz cejdaih, byongh bi laeng dauqdaej ranz cejngeih, lengqseiz youq mwh roengz mbanj bae haw bungz daengz cejsam, doeklaeng buet daeuj ranz gou youq geij ngoenz. Dou cungj lumj lwg golinzgaeq sanq doek youq gex mbouj doengz gwnz deih, nuengxhaj banh couh banh lo, doenggvaq de, dou lij ndaej dingq ndaej nyi gij siusik doiqfueng, doenghgij neix beij dienhvah caensaed hawj vunz gamjdoengh, gou ciengzseiz dwg dingq bae dingq dauq raemxda couh lae okdaej lo. Gou mbouj lwnh de, daeg lwg ranz miz ngaenz deng cejsam doiq caen haenx seizneix caeuq gou youq caemh aen siujgih, de dwg boux goenggeq maij gangj riu ndeu, ciengzseiz caeuq gou gangj riu naeuz: “Cejsam sou ni, vunz dasang dwk caengz da cingq yawj gou baez ndeu gvaq.” Gou goj mbouj lwnh nuengxhaj, Gofungh seizneix goj caeuq gou youq caemh aen siujgih ndeu, moix ngoenz banhaet cungj guh cau, raek aenloegyaem hai aen go “dan aeu mwngz gvaq ndaej ndei gvaq gou……gvaq ndaej ndei gvaq gou……” ni gvaq laj laeuz. Gij vunz lumj nuengxhaj banh deih banh cog neix lengqseiz miz saek ngoenz bungz raen gyoengqde, caemhcai q aeu gij saeh neix lwnh hawj gyoengq cej. Lengqseiz saehcingz daengz gou gizneix couh baenz baexmaed lo, gou siengj daiq gij neix roengz lajdeih bae.

Bouxlawz rox ni?

(7 sat)